

Er østrogen hovedårsag til menstruationsmigræne?

En ny artikel kigger kritisk på grundlaget for hypotesen om, at ændring i østrogen-niveau er årsagen til menstruationsmigræne. De studier, der ligger bag teorien, er mangelfulde, konkluderer artiklen, som anbefaler mere og bedre forskning i mekanismerne bag menstruationsmigræne.

Menstruationsmigræne er betegnelsen for, at en del kvinder oplever hyppigere migræneanfald i forbindelse med menstruation. Hypotesen om hvorfor, det er sådan, er, at det skyldes det bratte fald i østrogen-niveau i blodet, som ses hos kvinder lige før menstruationen indtræffer.

Hypotesen har været bredt accepteret i årtier, men hvor godt er den egentlig underbygget?

Læge, ph.d. Bianca Raffaelli fra Dansk Hovedpinecenter, Rigshospitalet Glostrup, har gennemgået det videnskabelige grundlag for hypotesen om østrogen og menstruationsmigræne.

Hun blev overrasket over, at grundlaget for den gængse hypotese, der er bredt accepteret, var så sparsomt:

”Vi konkluderer ikke, at teorien om østrogens rolle for menstruationsmigræne er forkert. Men evidensen er ekstremt begrænset. Det viser vores gennemgang. Det overraskede mig faktisk, fordi hypotesen er så vidt accepteret og har været det i årtier,” fortæller Bianca Raffaelli.

Gennemgangen af studierne bag østrogen-hypotesen er publiceret i tidsskriftet *Journal of Headache and Pain*. Bianca Raffaelli er førsteforfatter på artiklen.

Ikke velunderbygget

Bianca Raffaelli understreger flere gange, at hun er overbevist om, at østrogen og andre beslægtede hormoner har betydning for migræne hos kvinder og sikkert også for menstruationsmigræne:

”Men det er bare ikke særlig velunderbygget, viser den gennemgang, vi har lavet. De studier, der ligger bag hypotesen, har metodemæssige problemer som meget få deltagere og anvendelse af forskellige definitioner på menstruationsmigræne. Normalt ville man ikke sige, de var gode nok til at underbygge hypotesen om østrogenfaldet som årsag,” forklarer Bianca Raffaelli.

Hun giver som eksempel, at det første studie om hypotesen fra 1972 blot omfattede 6 deltagere, og det største studie, der hidtil er publiceret, omfattede 35 deltagere.

Kigger på østrogen og andre faktorer

Der er stadig vigtige grunde til at antage, at østrogen og andre hormoner som oxytocin og neuropeptider som CGRP spiller en væsentlig rolle for migræne. Disse andre hormoner varierer også i forbindelse med menstruation, hvilket peger på, at østrogen blot er én af flere betydningsfulde faktorer:

”Migræne er en meget kompleks sygdom, og det samme er de mekanismer, der ligger bag menstruationsmigræne. Hvis fald i østrogenniveau var den eneste årsag, kunne det let behandles med et tilskud af østrogen, men sådan forholder det sig ikke,” siger Bianca Raffaelli.

Et simpelt eksempel på, at det ikke entydigt er østrogen, der har betydning, er den forskellige effekt af hormonel prævention som p-piller. Nogle kvinder oplever færre anfald, når de bruger p-piller, mens andre oplever det modsatte eller slet ingen effekt.

”Der er brug for større og bedre tilrettelagte studier, som kan gøre os klogere. Vi skal fortsætte med at udforske forskellige hormoner og mekanismer for at opnå en dybere forståelse af migræne og dens sammenhæng med menstruationscyklussen,” siger hun.

Læs mere

- ▶ Artiklen Menstrual migraine is caused by estrogen withdrawal: revisiting the evidence i det videnskabelige tidsskrift The Journal of Headache and Pain (på engelsk)
- ▶ Om menstruationsmigræne
- ▶ Om østrogens betydning for migræne

